

Τριμ. Διοικ. Πρωτ. Αθηνών 1531/80

Πηγή: ΕΔΚΑ ΚΒ' 1980, σελ. 293

Περίληψη: Ησφαλισμένος υποστάς ατύχημα και βραδύτερον εξ άλλης αιτίας καταστάς ανίκανος προς εργασίαν ολικώς ή μερικώς δικαιούνται συντάξεως αναλόγως της προεχούσης αιτίας. Το δικαστήριον δεν δεσμεύεται εκ της μαθηματικής κατανομής των ποσοστών της ιατρικής αναπηρίας εις την κρίσιν του περί της προεχούσης αιτίας.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: Δ. ΚΟΛΟΒΟΣ

Εισηγητής: Κ. ΦΩΤΟΣ

Δικηγόροι: Στ. Βλαχόπουλος, Φιλ. Αντωνόπουλος

Επειδή υπό της παρ. 1 του άρθρου 28 του ΑΝ 1846/51, "περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων" ως αντικατεστάθη υπό της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.Δ. 4104/60, ορίζεται ότι ο ησφαλισμένος δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εάν κατέστη ανάπηρος κατά την έννοιαν της επομένης παραγράφου, και εππραγματοποίησε χιλίας πεντακοσίας τουλάχιστον ημέρας εργασίας, εκ των οποίων 300 τουλάχιστον εντός των πέντε ετών των προηγουμένων εκείνου κατά το οποίον κατέστη ανάπηρος ή εππραγματοποίησε τον υπό των παρ. 1 και 1^α του παρόντος άρθρου απαιτούμενον αριθμόν ημερών εργασίας. Εξ άλλου, υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του αυτού νόμου ορίζεται ότι δια την χορήγησιν των παροχών της ασφαλίσεως, δεν απαιτείται η συμπλήρωσις των καθοριζομένων εν άρθροις 28, 31, 32 και 35 ημερών εργασίας, εάν το γεγονός το θεμελιούν το εις παροχάς δικαιώματα οφείλεται εις βίαιον συμβάν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής ή εις επαγγελματικήν ασθένειαν. Περαιτέρω υπό των εδαφίων α' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 28 του ΑΝ 1846/51 ορίζεται ότι ο ησφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος κατά την έννοιαν της διατάξεως της προηγουμένης παραγράφου, εάν λογω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθενήσεως σωματικής ή πνευματικής, εξαμήνου τουλάχιστον κατ' ιατρικήν πρόβλεψιν, διαρκείας, δεν δύναται να κερδίζει δι' εργασίας

ανταποκρινόμενη εις τας δυνάμεις, τας δεξιότητες, την μόρφωσιν και την συνήθη αυτού επαγγελματικήν απασχόλησιν, πλέον του τρίτου εκείνου όπερ συνήθως κερδίζει εις την αυτήν περιφέρειαν και επαγγελματικήν κατηγορίαν σωματικώς και πνευματικώς υγιής άνθρωπος της αυτής μορφώσεως. Επιφυλασσομένης της εφαρμογής του πρώτου εδαφ. της παρούσης παραγράφου ησφαλισμένος τυχών επί διετίαν επιδόματος αναπροσαρμογής, εφ' όσον εν συνεχεία της τοιαύτης επιδοτήσεώς του, δεν δύναται υπό τας προϋποθέσεις και όρους των προηγουμένων εδαφίων να κερδίζει πλέον του ημίσεος εκείνου όπερ κερδίζει σωματικώς και πνευματικώς υγιής άνθρωπος της αυτής μορφώσεως, δικαιούται συντάξεως μερικής αναπηρίας ίσης προς 75% της αναλογούσης συντάξεως. Τέλος, εκ του συνδυασμού των άρθρων 27, 28 και 29 του κανονισμού ασφαλιστικής αρμοδιότητας του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/38, ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως) προκύπτει ότι αι υγειονομικαί επιτροπαί του ιδρύματος έχουν ως έργον την τη αιτήσαι της αρμοδίας υπηρεσίας του ιδρύματος διαπίστωσιν από ιατρικής απόψεως της φύσεως, των αιτίων, της εκτάσεως και της διαρκείας της σωματικής ή πνευματικής παθήσεως ή βλάβης ή εξασθενήσεως του αιτούντος, είτε πρωτοτύπως είτε παραγωγως, σύνταξιν αναπηρίας ή επίδομα ασθενείας, προσέτι δε την έρευναν της επιδράσεως τούτων επί της καθόλου ικανότητας του ησφαλισμένου προς άσκησιν του συνήθους βιοποριστικού επαγγέλματος αυτού ως και την ανάκτησιν αυτής. Κατά την έννοιαν των παρατεθεισών διατάξεων, οσάκις ο ησφαλισμένος ο οποίος υπέστη ατύχημα κατέστη μεν εξ αυτού ανάπηρος, όχι όμως εις βαθμόν καθιστώντα αυτόν διαρκώς και οριστικώς ανίκανον προς εργασίαν, βραδύτερον δε εξ άλλης αιτίας οφειλομένης εις νοσηράν κατάστασιν του οργανισμού αυτού, μη δυναμένης να χαρακτηρισθή ως αποτόκου του ατυχήματος ή γενικώτερον μη δυναμένης να συσχετισθή προς τούτο, κατέστη ανίκανος προς εργασίαν, ολικώς ή μερικώς, δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος ή κοινής νόσου, αναλόγως του εάν η ανικανότης προς εργασίαν προεκλήθη προεχόντως εκ του πρώτου ή του δευτέρου των αιτίων τούτου. Κατά συνέπειαν, εις περίπτωσιν συνδρομής πλειόνων αιτίων της αναπηρίας, αυτή είναι χαρακτηριστέα εν συνόλω ως οφειλομένη εις το ατύχημα ή την νόσον, αναλόγως της προεχούσης αιτίας (ΣΤΕ 2622/70, 388/75). Ουδόλως δε δεσμεύεται το δικαστήριον της ουσίας εκ της μαθηματικής κατανομής των

ποσοστών της ιατρικής αναπηρίας, μεταξύ εργατικού ατυχήματος και κοινής νόσου, εις την κρίσιν αυτού περί της προεχούσης αιτίας, διότι αυτή είναι συνάρτησις του επαγγέλματος του συγκεκριμένου ησφαλισμένου και των ικανοτήτων και δεξιοτήτων, αι οποίαι, εν όψει αυτού, είναι απαραίτητοι δια την παροχήν της εργασίας. Ως εκ τούτου, μετά την κρίσιν επί του θέματος της προεχούσης αιτίας έπεται η στάθμισις της βιοποριστικής ικανότητος του ησφαλισμένου, η οποία εν όψει και της γνωματεύσεως του υγειονομικού οργάνου, πρέπει να στηρίζεται εις υποκειμενικά κριτήρια, ήτοι εις τον εξ υποκειμένου προσδιορισμόν της προς εργασίαν ικανότητος του ησφαλισμένου και του εκ ταύτης δυναμένου να επιτευχθή ελαχίστου ποσοστού προσόδου εν σχέσει με την πρόσοδον υγιούς εργαζομένου εις την αυτήν περιφέρειαν και επαγγελματικήν κατηγορίαν.

Επειδή, εν προκειμένω, εκ των εγγράφων στοιχείων του φακέλλου της δικογραφίας προέκυψαν τα ακόλουθα: Ο προσφεύγων εγεννήθη το έτος 1930 και εππραγματοποίησε κατά την διάρκειαν της ασφαλίσεώς του εις το ΙΚΑ από το έτος 1969 μέχρι το 1971, 209 ημέρας εργασίας. Την 20ην Σεπτεμβρίου 1971 ο ησφαλισμένος οικοδόμος το επάγγελμα, απασχολούμενος εις οικοδομικάς εργασίας, υπέστη εργατικόν ατύχημα (ρήξιν κεφαλής δεξιού βραχιονίου δικεφάλου μυός). Δια της υπ' αριθμ. 6055/18.3.72 αποφάσεως του αρμοδίου δ/ντού του Ιδρύματος και μεταγενεστέρων τοιούτων έλαβεν επίδομα αναπροσαρμογής εξ εργατικού ατυχήματος από 24.10.1971 έως 31.8.1973, το οποίον από 1.9.1973 διεκόπη, διότι δεν εκρίθη ανάπηρος. Η ΑΥΕ εις την οποίαν παρεπέμφθη μεταγενεστέρως προς εξέτασιν, απεφάνθη, δια της υπ' αριθμόν 3879/13.12.1977 γνωματευσέως της, ότι παρουσιάζει "παλαιάν ρήξιν δικεφάλου δεξιού βραχίονος άνευ αξιολόγου επιπτώσεως επί της λειτουργικότητος των συστοίχων άκρων, ανεπάρκειαν μιτροειδούς και δερματίτιδα εξ επαφής άνω και κάτω άκρων" και προσδιόρισε το ποσοστόν της ιατρικής αναπηρίας αυτού, δια το από 24.10.77 έως 23.10.79 χρονικόν διάστημα εις 50% εκ του οποίου το 10% οφείλεται εις το ατύχημα της 20.9.71 διαπιστώσασα συνάμα ουσιώδη επιδείνωσιν της εν γένει καταστάσεως της υγείας του. Κατά της γνωματεύσεως ταύτης της ΑΥΕ δεν ησκήθη προσφυγή ενώπιον της ΒΥΕ. Εκ της αντιπαραβολής, εξ άλλου της προδιαληφθείσης γνωματεύσεως και των προγενεστέρων τοιούτων, εν συνδυασμώ προς το ιατρικόν πιστοποιητικόν από 28.2.74 προκύπτει ότι η δερματίτις ενεφανίσθη

εις χρόνον μεταγενέστερον του ατυχήματος. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ο αρμόδιος δ/ντής του Ιδρύματος απέρριψε το αίτημα αυτού περί χορηγήσεως συντάξεως λόγω αναπηρίας επί τη αιτιολογία ότι η προέχουσα αιτία της αναπηρίας ήσαν αι κοιναί παθήσεις και όχι το ατύχημα της 20.9.71 και, ως εκ τούτου, ο ησφαλισμένος δεν δικαιούται των παροχών του κλάδου συντάξεως, τόσοσιν εκ κοινής νόσου, ελλείπει χρονικών προϋποθέσεων, όσον και εξ εργατικού ατυχήματος, ελλείπει ποσοστού αναπηρίας. Την απόφασιν ταύτην του δ/ντού του Ιδρύματος επεκύρωσε και η ΤΔΕ του υποκ/τος δια της προσβαλλομένης αποφάσεως. Υπό τα δεδομένα ταύτα, το δικαστήριον λαμβάνον υπ' όψιν αμφοτέρας τας παθήσεις του ησφαλισμένου, εξ εργατικού ατυχήματος και κοινής νόσου, την φύσιν και την έκτασιν αυτών, τας ικανότητας και δεξιότητας αι οποίαι απαιτούνται δια την εξάσκησιν του επαγγέλματος του οικοδόμου και το γεγονός ότι, κατά κοινήν πείραν, δια την επιτέλεσιν τοιούτου είδους εργασιών απαιτείται πλήρης λειτουργικότης των βραχιόνων, άγεται εις την κρίσιν ότι, εν όψει του συγκεκριμένου επαγγέλματος του ησφαλισμένου, η αναπηρία εκ του εργατικού ατυχήματος είναι το προέχον αίτιον της ανικανότητος προς εργασίαν του ησφαλισμένου, ανεξαρτήτως ως προεξετέθη της μαθηματικής κατανομής των ποσοστών της ιατρικής αναπηρίας. Κατ' ακολουθίαν η αναπηρία του ησφαλισμένου, εν συνόλω, χαρακτηρίζεται ως προερχόμενη εκ του ατυχήματος και ως εκ τούτου, ο ησφαλισμένος δικαιούται των ασφαλιστικών παροχών και ελλείπει των υπό του νόμου καθοριζομένων χρονικών προϋποθέσεων. Περαιτέρω το δικαστήριον συνεκτιμών τα προδιαληφθέντα στοιχεία, προσέτι δε την ηλικίαν του ησφαλισμένου (48 ετών κατά τον χρόνον της υποβολής της αιτήσεως), το ποσοστό της ανατομοφυσιολογικής βλάβης (50%) την εν γένει κατάστασιν εις την αγορά εργασίας προκειμένου περί της ειδικότητος ταύτης και το γεγονός ότι, κατά κοινήν πείραν, εις τας εργασίας ταύτας προσλαμβάνονται κατά προτίμησιν υγιείς, ενώ αντιθέτως, παθήσεις ως αι τοιαύται του ησφαλισμένου αποτελούν κατ' εξοχήν κώλυμα δια την παροχήν τοιούτου είδους εργασιών και δια την πρόσληψιν εν γένει εις τας εργασίας ταύτας, άγεται εις την κρίσιν ότι ο ησφαλισμένος ούτος δεν δύναται να κερδίζη πλέον του ημίσεος εκείνου το οποίον κερδίζει σωματικώς και πνευματικώς υγιής άνθρωπος της αυτής επαγγελματικής κατηγορίας και μορφώσεως και, ως εκ τούτου, τυγχάνων ασφαλιστικώς ανάπηρος, δικαιούται κατά το ως άνω κρίσιμον χρονικόν

διάστημα συντάξεως μερικής αναπηρίας, κατά τον βάσιμον περί τούτου λόγον της προσφυγής.